

Dosarul nr. 2ra-307/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: N. Costăș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
xxxxx,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de xxxxx împotriva
lui xxxxx, intervenienți accesorii Direcția asistență socială și protecția familiei Bălți,
Direcția asistență socială și protecția familiei Florești, cu privire la desfacerea
căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere
pentru copiii minori și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost respins apelul declarat de xxxxx și menținută hotărârea din 27 mai 2019, a
Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 10 septembrie 2018, xxxxx a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui xxxxx, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecția
familiei Bălți, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor
minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la data de 15 mai 2009 a
înregistrat căsătoria cu pârâtul xxxxx. În timpul vieții în comun s-au născut fiicele:
xxxxx.

A menționat că viața în comun a eșuat în rezultatul neînțelegerilor, nu mai
locuiesc împreună deja de 2,5 ani, nu duc gospodărie comună și nu au un buget comun.
Pârâtul s-a înlăturat de la întreținerea și educația copiilor, iar ajutorul lui la întreținerea
acestora, este neînsemnat.

A notat că păstrarea familiei este imposibilă și deoarece copiii minori se află la întreținerea, educația și îngrijirea ei, consideră necesar a fi stabilit locul de trai al copiilor cu ea, locuiește în apartament cu trei odăi în xxxxx și copiii au toate condițiile necesare pentru o viață confortabilă.

A invocat că are grijă de fiicele ei, de dezvoltarea lor fizică și morală și toate cheltuielile necesare pentru școală și grădiniță le suportă de una singură.

A menționat că pârâțul este posesor a plantației de nuci, are o stupină cu 5 stupi de albini, având un venit considerabil de la realizarea nucilor și mierii, iar suprafața grădinii de lângă casă este mai mult de un hectar.

A solicitat desfacerea căsătoriei, înregistrată la 15 mai 2009 la xxxxx, cu numărul de înregistrare xxxx, determinarea domiciliului copiilor minori: xxxxx cu mama xxxxx, cu transmiterea copiilor, la educația și întreținerea ei, încasarea din contul pârâțului a pensiei de întreținere pentru fiicele: xxxxx, în sumă bănească fixă în mărime, a câte 2000 de lei pentru fiecare copil lunar, începând cu data depunerii prezentei cereri în judecată până la majoratul copiilor.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Direcția de asistență socială și protecția familiei Florești.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de xxxxx a fost admisă. A fost desfăcută căsătoria între xxxxx și xxxxx, înregistrată la xxxxx, la xxxxx, cu numărul de înregistrare xxxxx. A fost determinat domiciliul copiilor minori, xxxxx cu mama, xxxxx. A fost încasat de la xxxxx, în folosul xxxxx, pensia pentru întreținerea copiilor minori xxxxx, în sumă de 1117,05 lei, lunar și xxxxx, în sumă de 864,6 lei, lunar, până la atingerea majoratului de către copii, începând cu data de 10 septembrie 2018.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de xxxxx, casată hotărârea primei instanțe, cu remiterea cauzei la reexaminare în aceeași instanță, în alt complet.

Prin hotărârea din 27 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de xxxxx a fost admisă parțial. Căsătoria între xxxxx înregistrată la xxxxx la xxxxx, cu numărul de înregistrare xxxxx, a fost desfăcută. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei în Serviciul de Stare Civilă, a fost încasat de la xxxxx, în beneficiul statului, taxa de stat, în proporții egale, în mărime de 100 de lei fiecare. A fost determinat domiciliul copiilor minori xxxxx cu mama, xxxxx. A fost încasat de la xxxxx, în beneficiul xxxxx, pensie pentru întreținerea copiilor minori xxxx xxxxx, în mărime de 865 de lei lunar și xxxxx în mărime de 1117,05 lei, lunar, începând cu data de 10 septembrie 2018, până la atingerea majoratului de către copii. A fost încasat de la xxxxx în beneficiul statutului taxa de stat în sumă de 792,80 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de xxxxx și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.58 alin.(1), 74, 75, 76,110 din Codul familiei, art.9, 18, 27 din Convenția internațională

cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 și a stabilit că, xxxxx, contestă hotărârea doar în partea stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, xxxxx

Instanța de apel a relevat că părinții copiilor minori sunt: mama, xxxxx la întreținerea căreia se află copiii minori și tatăl, xxxxx, fapt confirmat prin certificatele de naștere. Astfel, xxxxx urmează în conformitate cu prevederile art. 74 din Codul familiei, să achite pensia de întreținere a copiilor minori, deoarece este înregistrat drept tată al acestor copii.

Instanța de apel a invocat că consideră întemeiată poziția instanței de fond privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori într-o sumă bănească fixă, or, la caz instanța de fond a ținut cont de minimul de existență în Republica Moldova a unui copil în vârstă de 1-6 ani pentru anul 2018, care constituie suma de 1765, 80 de lei și a unui copil în vârstă de 7-14 ani pentru anul 2018, care constituie suma de 2280, 80 de lei, precum și de alte circumstanțe importante.

Instanța de apel a relatat că prin prisma prevederilor art. 18 din Legea privind drepturile copilului, pct. 18 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, părinții au obligația de a asigura întreținerea copiilor minori, întreținere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existență a copilului minor ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice și psihice a copilului minor.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond, la emiterea hotărârii, a ținut cont de interesele superioare ale copiilor minori, care au o vârstă fragedă, iar casarea hotărârii privind încasarea pensiei de întreținere după cum solicită apelantul ar fi în detrimentul interesului major al copiilor minori și ar contravine prevederilor Legii cu privire la drepturile copilului.

Instanța de apel a specificat că ce ține de argumentele apelantului, precum că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că mai are la întreținerea sa încă un copil minor din altă căsătorie, cât și achită pensia de întreținere a părintelui său inapt de muncă, acest fapt nu îl scutește pe apelant de la întreținerea copiilor minori, acesta fiind obligat la rândul său, să asigure copiilor minori un trai decent, or, părinții sunt responsabili în mod egal pentru creșterea și educarea normală a copiilor comuni, precum și faptul că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilitățile sale în acest sens, invocând lipsa și insuficiența resurselor financiare.

Instanța de apel a considerat că deoarece este stabilit faptul, că apelantul xxxxx este apt de muncă, respectiv, trebuie să acumuleze venituri pentru a face față la o întreținere materială rezonabilă a copiilor săi, fiind obligat la rândul său, să le asigure copiilor un trai decent.

Instanța de apel a relevat că principiul primatului intereselor copilului, precum și caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenția nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viață, ci include concepția supraviețuirii și dezvoltării lui.

La data de 17 decembrie 2019, xxxxx a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea parțială a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din câștigurile sale în beneficiul intimatei, pentru întreținerea fiicei xxxxx 1/8 și pentru întreținerea fiicei xxxxx 1/8, iar în total 1/4, pînă la atingerea majoratului copiilor.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat că instanța de apel nu a cercetat certificatele corespunzătoare și nu a luat în considerare că o bună parte din minimumul de existență a fiicelor minore este acoperit de bugetul de stat și municipal Bălți, prin subvenționarea alimentării lor la grădiniță și la școală, plata pentru grădiniță constituind sume simbolice.

A afirmat că instanța de apel a ignorat hotărîrea judecătorească privind încasarea din contul lui a sumei de 953,4 de lei, pentru întreținerea fiicei sale minore xxxxx, de la prima soție și hotărîrea judecătorească privind încasarea din contul lui, în beneficiul tatălui său, xxxxx, a 500 de lei, lunar, pentru întreținere.

A relatat că ambele hotărîri sunt anexate la dosar, astfel, fiindu-i încălcat dreptul la menținerea a 1/2 din câștigul său, garantat de art.106 alin.(2) Codul de executare și art.75 din Codul familiei.

A indicat că hotărîrea instanței de a încasa pensia pentru întreținerea copiilor în sumă bănească fixă, e potențial dăunătoare pentru veniturile sale din activitatea în gospodăria țărănească individuală și va aduce la diminuarea capacității sale de achitare a pensiilor de întreținere, deoarece minimumul de existență, precum și salariul mediu brut, calculat de Banca Națională crește permanent, iar intimata nu va rata ocazia de a-l acționa în judecată la fiecare schimbare a acestor date.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 08 octombrie 2019.

Decizia instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 06 noiembrie 2019, fiind recepționată de către recurent la data de 14 noiembrie 2019 (f.d. 195).

Astfel, recursul, declarat la data de 17 decembrie 2019, este în termen.

La data de 21 ianuarie 2020, în adresa intimaților xxxxx, Direcția asistență socială și protecția familiei Bălți, Direcției asistență socială și protecția familiei Florești a fost expediată copia cererii de recurs depusă de xxxxx, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.214).

Prin referința depusă la data de 13 februarie 2020, xxxxx a solicitat de a considera inadmisibil recursul declarat de xxxxx.

Intimații Direcția asistență socială și protecția familiei Bălți și Direcția asistență socială și protecția familiei Florești nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referințe.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de xxxxx nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat xxxxx asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de xxxxx, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de xxxxx se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic